נר מצוה יח א ב מיי' פ"ד מהל' פרה הלכה יז סמג

נשין רלג: מ ג מיי שם פייו הלי ב: ד מיי׳ שם פ״י הלכה

בב ו מיי שם פ״ד הל׳ ב

ואסיקנא למעוטי השלכת . עץ ארז ואזוב ושני תולעת. אלא אסיפת אפרה למילוי המים והידוש שהוא וחיום פוסל בהן. מאי טעמא, למשמרת למי נדה כתיב. כלומר, צריכין שימור שלא יסיח דעתו. מתיב רב יהושע לסיועי לרב. שאין כשרין אלא ביום, מוא לז לררות שחיטתה . ושריפתה והשלכת עץ ארז . ואזוב ושני תולעת שאיז כשרין אלא ביום, ת״ל חוקת התורה. יכול שאני מרבה אף אסיפת אפרה ומילוי מים וקידוש,שלא יהיו כשרים אלא ביום, ת"ל זאת. ומה ראית לרבות אחר שריבה הכתוב התורה ומיעט זאת, אמרת הרי מימיה, מה הזאת מימיה מיוחדין שאין כשרין באשה כבאיש, דתנן הכל כשרין להזות חוץ מטומטום ואנדרוגינוס והאשה, תינוק שאין בו רעת האשה מסעדתו כו'. ואין כשרין אלא ביום שנאמר והזה הטהור על הטמא ביום השלישי וביום השביעי, אף אני אביא שחיטה וקבלת דמה כו׳. . הא מתניתא כר׳ ישמעאל דמרשיר אסיפה אפרה רמכשיו אסיפון אפודה באשה, דתניא ואסף איש טהור, איש להוציא את הקטן, טהור להביא את הקטן, טהוד להביא את האשה דברי ר' ישמעאל. רבי עקיבא אומר איש להוציא את האשה. הזאת מימיה כשרין בזר, דתנן הכל כשרין להזות כו׳. ירייקינן מינה שחיטתה באשה, משום דכתיב ונתתם אותה אל אלעזר הכהן וגו', וכתיב ושחט אותה לפניו, ואמרינן אלעזר ולא אשה, נימא אלעזר ולא זר, מיהא אלעזר ולא זר, מיהא תיובתא לשמואל וסיועא לרב. אמר עולא כל רוב. אמר עולא כל הפרשה כולה משמע מוציא מיד משמע. כלומר, מה שמרבה זה המקרא האחד מרבהו האחר. ונתתם אותה אל אלעזר הכהן, אלעזר היה באותה

משום דג' כתובים הבאין כאחד ואין בא ה מיי׳ שם פ״א הלכה :סמג עשין שס רבינו חננאל

מב:

מלמדין חדא דמשמע דקאמר אלא למעוטי השלכת עך ארז [דומיא] דלמעוטי אסיפת אפרה דמעיקרא דההוא מכח יתור קאמר ולא מכח ב' כתובים הבאין כאחד כדפרישית ועוד אי מכח ג' כתובים קא ממעט השלכת עך ארו א"כ מאי אינטריך למימר טעם לדבר דלאו גופה דפרה נינהו וי"ל דשחיטה לא אתיא מכולהו דמה לכולהו שאינן נוהגין בחולין תאמר בשחיטה דלאו עבודה היא שנוהגת בחולין ולהכי נאמר דלא מיפסל היסח הדעת כמו בחולין ושריפה נמי לא אתיא מכולהו דמה לכולהו דין הוא שיפסול בהן היסח הדעת דחזו מיד להואה דמיד בשעת שחיטה מקבל הדם כדי להזות וכן באסיפת אפרה ומילוי מימיה [וקידוש] ראוין לאלתר להואה משא"כ בשריפה ואסיפת אפרה ומילוי מימיה וקידוש אינטריך למיכתב בהו למשמרת דמכולהו לא אתו דמה לכולהו שפסולים באשה ובלילה ואין להקשות אמאי אינטריך למיכתב בכל שלשתן באסיפת אפרה ומילוי מים וקידוש [לכתוב] בחד מינייהו וניתו אינך מיניה די"ל דאיזה מהם שלא היה נכתב הייתי ממעטו ולא הייתי ממעט השלכת ען ארו כדממעטינן השתא כיון דהני כשירין באשה כבאיש והשלכת עץ ארו פסול באשה:

למשמרת למי נדה כתיב. תימה לי ה״כ מחי חינטריך קרח

ותלת וליכא למימר דאין הכי נמי דלא לריכי אלא הוו להו שני

כתובין הבאין כאחד ואין מלמדין והא דקאמר למעוטי השלכה

בשחיטה ובשריפה ובהכי תיתי חדא מתרתי

את אני אביא שחיטה וכו' עד והשלכת עץ ארז. מימה לי אמאי לא קאמר מה הואת מימיה מיוחדת דעבודת גופה דפרה נינהו אף כל דגופה דפרה ונרבי אסיפת אפרה ומילוי מימיה וקידוש ונמעט השלכת עך ארו ואזוב דלאו גופה דפרה נינהו דה"נ אמרינן לעיל גבי היסח הדעת וי"ל דסברא הוא לרבויי השלכת עץ ארז ואזוב ושני תולעת טפי מאסיפת אפרה ומילוי מימיה וקידוש כיון דהנהו כשירים אפי׳ באשה והנך חשיבי כולי האי דקבעי להו כהן ולעיל נמי גבי היסח הדעת אי לאו דפסיל קרא היסח הדעת בהדיא באסיפת אפרה ומילוי

ילמשמרת למי נדה כתיב אלא למעומי השלכת עץ ארז ואזוב ושני תולעת דלאו גופה דפרה נינהו איתמר שחימת פרה בזר

ר' אמי אמר כשרה ור' יצחק נפחא אמר פסולה עולא אמר כשרה ואמרי לה פסולה מתיב ר' יהושע בר אבא לסיועיה לרב אין לי אלא הזאת מימיה שאין כשרין באשה כבאיש ואין כשרין אלא ביום מניין לרבות שחימתה וקבלת דמה והזאת דמה ושריפתה והשלכת עץ ארז ואזוב ושני תולעת ת"ל יתורה יכול שאני מרבה אף אסיפת אפרה ומילוי מים וקידוש ת"ל זאת ומה ראית לרבות את אלו ולהוציא את אלו אחר שריבה הכתוב ומיעט אמרת הרי אנו למדין כולן מהזאת מימיה מה הזאת מימיה אינן כשרין באשה כבאיש ואין כשרין אלא ביום אף אני אביא שחימתה וקבלת דמה והזאת דמה ושריפתה והשלכת עץ ארז ואזוב ושני תולעת הואיל ואין כשרין באשה כבאיש אין כשרין אלא ביום ומוציא אני יאסיפת אפרה יומילוי מים וקידוש הואיל וכשרין באשה כבאיש כשרין נמי ביום ובלילה והאי מאי תיובתא אילימא מדפסולין באשה פסולין נמי בזר הזאת מימיה תוכיח ישפסולין באשה וכשרין בזר אמר אביי היינו תיובתיה אשה מאי מעמא אלעזר ולא אשה זר נמי אלעזר ולא זר אמר עולא כל הפרשה כולה משמע מוציא מיד משמע ומשמע ממילא יונתתם אותה אל אלעזר הכהן אותה לאלעזר ולא לדורות לאלעזר איכא דאמרי לדורות בכהן גדול ואיכא דאמרי הלדורות בכהן הדיום בשלמא למ"ד לדורות בכהן הדיום שפיר אלא למאן דאמר לדורות בכהן גדול מנא ליה גמר חוקה חוקה מיום הכפורים והוציא אותה שלא יוציא אחרת עמה כדתנן שולא היתה פרה רוצה לצאת אין מוציאין עמה שחורה שלא יאמרו שחורה שחמו ואין מוציאין עמה אדומה שלא יאמרו שתים שחמו יור' אומר לא מן השם הוא זה אלא משום שנאמר יאותה יילבדה ות"ק . הא כתיב אותה מאן ת"ק ר"ש היא יידריש מעמיה דקרא מאי בינייהו איכא בינייהו

> מים וקידוש הוה מוקמינן בהן מיעוטא ולא בהשלכת עץ ארז חדע דקאמר לעיל מעיקרא אילימא למעוטי אסיפת אפרה כו':

ממילה ועכשיו דורש והולך את כולה: לאלעור. שהוא סגן: בשלמא למאן דאמר לדורות בכהן הדיוט שפיר. דכיון דלא קבע לה קרא בהדית סגן חו כהן גדול כל כהנים כשרין בה: שלח יחמרו שתים

למשמרת למי נדה. משמע דלריכי שימור עד שיזה מהן: לסיועיה לרב. דאמר [ע"א] פרה שחיטתה בזר פסולה: הואת מימיה אין כשירה

באשה. לקמן מפרש לה: ואין כשירה אלא ביום. דכתיב (במדבר יט)

הוא יתחטא בו ביום השלישי: מניין לרבות שחיטתה וקבלת דמה

והואת דמה ושריפתה והשלכת עץ

אכז ואוב ושני מולעת. דלא יהיו

כשרין אלא ביום דאילו לענין באשה

דכולהו כתיב בהו או אלעזר או

כהן: והוחם דמה. חל נוכח פני

אהל מועד שבע פעמים ושסן: פ"ל

מורה. זאת חקת התורה (שם) תורה

אחת לכל עבודתה: מ"ל ואת. את

הכתוב כאן קיים ואל תוסיף: אחר

שריבה הלחוב ומיעט. ולא פירש

מאי ריבה ומאי מיעט מעתה לא

מסרן אלא להתבונן בה את האמת

ואת הישר: אמרת הרי אנו למידין

כולן מהוחם מימיה. שפסול הלילה

מפורש בו: שחין כשרים בחשה

כבחיש. כדלקמן ולקח חזוב וטבל

במים איש טהור וגו' (שם): והאי

מחי פיובחיה. לשמוחל חי נימח

מדקתני שחיטה פסולה באשה פסולה

נמי בזר: אשה מאי טעמא. מנא

ליה דשחיטה פסולה באשה בשלמא

קבלת דמה והואת דמה כתיב ושסן ולקח

אלעזר הכהן מדמה היינו קבלה והזה

אל נוכח פני אהל מועד היינו הזאתה

ושריפה נמי לעיל מינה כתיב כהן

והדר ושרף את הפרה לעיניו דאלעזר

והשלכת עך ואזוב כהן כתיב אלא

שחיטה מהיכה: אלעור ולא אשה.

ועל כרחך ושחט אותה לפניו אאלעזר

קא דריש ליה תנא כרב דאי שיהא

אחר שוחט ואלעזר רואה כדדריש

שמואל מהיכא ממעט אשה אלא

מאלעזר דריש ליה תנא וכי היכי

דממעט אשה מהכא ממעטינן נמי

זר: כל הפרשה כולה. של פרה כמו

שעבודותיה סדורות זו אחר זו:

משמע מוליה מיד משמע ומשמע

ממילח. כשתדקדק בה אינך יכול

להשוות שיטת הפרשה בשוה שיהיו

כל מקראותיה שוים זה עם זה אלא

יש בהן שמשמע מקרא זה מוליא

מכלל משמע מקרא שלפניו מה שפסל

זה הכשיר זה או מה שהכשיר זה

פוסל זה א! ויש בה מקראות משמעות

שמתקיימין ממילא משמעותו שהמשמע

עומד במקומו ואינו מוליא מכלל

חבירו ולפי סידורן יש לך להבין מהו

המוליא מכלל חבירו ומי משמע

לרבויי

כבחים (ה) אינו אנטריך

שחטו. וקי"ל שכל מלאכות הנעשות עמה פוסלות אותה כדתנן (פרה פ"ד משנה ד") כל העוסק בפרה מתחילה ועד סוף פוסלין אותה במלאכה ולקמן (דף מג.) נמי אמריען ושחט אותה שלא ישחוט אחרת עמה: משום שנאמר אותה. והוליא אותה: דדריש טעמא דקרא. בבבא מציעא (דף קטו) אלמנה עשירה ממשכנין אותה עניה אין ממשכנין אותה מפני שאתה לריך להחזיר לה ואתה משיאה שם רע בשכינותיה:

בריעה אפילו ר" שמעון מודה דפסולה דכחיב כי משחחם בהם וגוי, וזה משמע כפיי ראשון שפירשתי. וגם בפ"ק דשבועות בסוגיא שהבאמי לעיל בתר דמסיק החם אלא שאני פרה הואיל ודמיה יקרים (גריס) והאי משחחם בהם וגרי, וזה משמע כפיי ראשון שפירשתי. וגם בפ"ק דשבועות בסוגיא שהבאמי לעיל בתר דמסיק החם אלרין במיר מביר יקרים לאו משום דהויא קדשי מובח הדאם לשחוף לה כרי עליה דרי שמעון בפרק אין מעמידין. ופירוש משובש הוא בספרים ואין זה לשון אמולה בי אלא שאני ברי. וכן ניחא לפירוש זה שפירשתי בלא אלה דהא לא הדר ביה מטעמא דמטאת קרייה רחמנא, ואפילו לפי הספרים שכחוב בהם אלא שאני כרי. וכן ניחא לפירוש זה שפירשתי בלא אלא דהא לא הדר ביה מטעמא דמטאת קרייה רחמנא, ואפילו לפי הספרים שכחוב בהם אלא שאני ברי. וכן ניחא לפירוש זה שפירשתי בלא הדר ביה מטעמא דמטאת קרייה רחמנא, ואפילו לפי הספרים שכחוב בהם אלא שאני ברי. וכן ניחא לפירוש זה שפירשתי בלא הדר ביה מטעמא דמטאת הפירה בע"ז שאני פרי דרי שמעון חזר. ורב חד בשרושה וחד בשריפה וגריבי. (משמי לרפיט) [מימה לרבן דאית ליה לקמן דאפילו כהן הדיוט כשר מהאאה ואילך, לוקמה לקרא כפשטיה שיהיה כהן שורף ואלעור רואה. י"ל דאין הכי נמי אלא נימא לרביט) [מימה לרבן דאית לה לקמן דאפילו כהן הדיוט ושלעור רואה, (ד)היינו לא כרב [ושמאל] דהכא. דשעושי באי. וא״ת למה יש לנו לומר שבא למעט, אדרבה אית לן למילף מינייהו. י"ל שהמקשה היה יודע דדרשינן היסח הדעת ה"ר אלחטן. והא דמניא בספרי [חקת קבד] ושרף את הפרה לעיניו שיהא אחד שוחט ואלעור רואה, (ד)היינו לא כרב [ושמאל] דהכא. דשעה בשרישה שלה שלה שלה לא היה ידע דמוקמיטן ליה לאסיפת אפרה ומילוי מים וקידוש. אי נמי הוה (ליה) מיבעיא ליה דהני קראי שני מחבין הבאין כאחד ניהו, ועל כרחין באו למעט. ריב"א.

טעמא ילפיען בספרי ןשם קכג] שבפגדי לצן היחה נעשית. איבא דאמרי דרורות בברון חריוש בו'. פלוגמא היא בספרי ןשסן ונמס' פרה [פ"ד מ"א] אי בכהן הדיוט אי בכהן גדול. ש"א יאמרו שתים שחשו. פ" רש"י וקימא לן כל מלאכה העשית עמה פוסלמה כדמנן בפרה מתחילה ועד סוף פוסלין במלאכה. וטעמא שפוסלין אותה במלאכה אומר ריב"א דהוי משום היסח הדעת שע"י מלאכה שנחכוין (לא) [לה] הסיח דעתו (מואמ) [מן הפרה), אבל אם אינו מתכרון לאותה מלאכה הומע ב"ד הבי הכל פשרה, אבל שחיטה היא פוסלת אפילו אין מתכוין לה מגוירת הכחוב למאן דמכשר החם שחיטה בשאין מתם שחש אחרת [עמה] בכוונה דברי הכל בשירה, אבל שחיטה ביה ביי הכל בשירה, אבל שחיטה בהמה שלא בכוונה דברי הכל ביירה בהמה שלא בכוונה פרה פסולה במחה שלא בכוונה פרה פסולה במוכה פסולה. במוספות ריב"א.

 ל) פרה פ"ג מ"ו,
במשנה אימא רבי יוסי אומר לא משום זה אלא משום שנא' והוליא אותה לבדה. אמנם מפרש"י דהכא ד"ה משום וכו' מוכח דהיה לפניהם כגר' הספרו. ד) [קדושין סח: וש"נ],

תורה אור השלם ו. וְאָסַף אִישׁ טְהוֹר אֵת 1 אָפֶּר הַפְּרָה וְהִנִּיחַ מִחוּץ לַמַחֲנֶה בְּמְקוֹם טָהוֹר וְהָיִתָה לַעֲדִת בְּנֵי יִשְׂרָאַל לְמִשְׁמֶרֶת לְמֵי חַטָּאת הִוא:

2. זאת חָקַת הַתּוֹרָה אָשֶׁר צְּנָה יִיְּ לֵאמֹר דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ אַליךּ פָּרָה אָדְמָה מוּם אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ מוּם אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ במדבר יט ב ונתתם אתה אל כ. וּנְתַּיֶּנִם אוְנָוּהְ אֶּל אֶלְעָזֶר הַכּּהֵן וְהוֹצִיא אֹתָהּ אֶל מִחוּץ לַמִּחֲנֶה ושַׁחַט אתָה לפָנֵיו:

הגהות הב"ח (h) רש"י ד"ה מנין כו' באשה כבאים לא אילטריך :לרבויי

הגהות מהר"ב רנשבורנ

א] רש"ר ד"ה משמע מוליא מיד משמע וכו׳ משמעותו שהמשמע כו'. 5"ל ויש בה משמעות מקראות שמתקיימין ממילא שהמשמע הראשוו

תום' ישנים

דמכשר ביולא דופן הויא קדשי בדק הבית ולרבנן הוא ל[הוי] קדשי מזבח, והשתח לבשמעתין דבשמעתין משמע דקדשי בדק הבית היא אפילו לרבנן דר׳ שמעון, וכן בסוף פ"ק דשבועות [יא, ב] קאמר גבי פרה [נפדית] על כל פסול שבה כו׳ שאני פרה דקדשי לה התם כר׳ שמעון, וגם בכל שיטת התלמוד פרה קדשי בדק הבית בפ"ק לובחים [יד, ב] ובפ' (המובח מקדש) [חטאת העוף סח, ב] דמנחות [ו, ב] לבכורות וכה. אז ונביז כ׳ יוסי בן המשולם ובתמורה פרק אלו קדשים [כ, א], וכי נעמיד כל התלמוד